

ПРАВО ЛЮДИНИ НА ІНФОРМАЦІЮ

Власенко Н.М., Аврамова О.Є.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

Ознайомлення людини з інформацією відносно навколишнього середовища, свого правового статусу є конституційним правом кожної людини, оскільки знання інформації є однією з гарантій захисту прав. Тому тематика прав людини на інформацію є актуальною і потребує окремого дослідження.

Кожна людина має право на інформацію. Інформація – відомості або/та дані у будь-якій формі та вигляді, на будь-яких носіях чи оголошені усно або у будь-який інший спосіб чи отримані у вигляді знань, що поширюються у просторі і часі, які відображають стан, властивості, якості, ознаки суб'єктів і об'єктів (предметів, технологій, засобів, ресурсів тощо), фактів, подій, дій, явищ, процесів, тощо у навколишньому світі, державі, суспільстві, тощо та які є об'єктами збирання, зберігання, використання та поширення. Право на інформацію (суб'єктивне право) відносять до конституційних особистих прав, бо його кожен може реалізувати незалежно від мети: чи то користь, чи політична пропаганда, чи релігійна діяльність тощо. Все це елементи права на самовираження людини. Кожен має право на інформацію, що означає право вільно збирати, одержувати, зберігати, використовувати та поширювати інформацію та створювати систему (порядок) умов (режиму) захисту (охорони) інформації на основі своїх прав та обов'язків, в межах повноважень, у будь-який спосіб на свій вибір визначений у відповідності до Конституції України, Законів України, міжнародних договорів та угод, ратифікованих Україною.

Гарантоване Конституцією України право на інформацію стає дедалі важливим елементом існування демократичного суспільства. Важливою і необхідною складовою механізму здійснення права на інформацію є гарантування доступу громадян до інформації, а також чітка правова регламентація виключних випадків його (доступу) обмеження. Реалізація права на інформацію суб'єктами інформаційних відносин не повинна порушувати державні, приватні, громадянські, політичні, економічні, соціальні, духовні, екологічні та інші права, свободи і законні інтереси інших суб'єктів інформаційних відносин.

Таким чином, право на інформацію є одним з основоположних прав людини і громадянина, вираженням демократичної політичної системи українського суспільства.